

Apmokestinimo tvarka galioja nuo 2024 06 25

Parengta pagal 2023 m. sausio 1 d. galiojusį Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymą (toliau – GPMĮ) ir 2024 m. birželio 25 d. GPMĮ straipsnių pakeitimus, valstybinio socialinio draudimo įstatymo (toliau – VSDĮ) ir sveikatos draudimo įstatymo (toliau – SDĮ) aktualias redakcijas ir komentarus, oficialius Valstybinės mokesčių inspekcijos išaiškinimus ir raštus.

I. GYVENTOJŲ PAJAMŲ MOKESČIO LENGVATA ASMENIMS, MOKANTIEMS GYVYBĖS DRAUDIMO ĮMOKAS

Nuolatinis Lietuvos gyventojas iš savo pajamų gali atimti:

- savo,
- sutuoktinio,
- savo nepilnamečių vaikų (įvaikių, globotinių, kuriems nustatyta nuolatinė globa (rūpyba) šeimoje),
- iki 18 metų ir vyresnių neįgalųjų vaikų (įvaikių, globotinių, kuriems nustatyta nuolatinė globa (rūpyba) šeimoje, pilnamečių asmenų, kuriems iki pilnametystės buvo nustatyta nuolatinė globa (rūpyba) šeimoje), kuriems nustatytas specialusis nuolatinės slaugos poreikis, bei iki 18 metų ir vyresnių vaikų (įvaikių, globotinių, kuriems nustatyta nuolatinė globa (rūpyba) šeimoje, pilnamečių asmenų, kuriems iki pilnametystės buvo nustatyta nuolatinė globa (rūpyba) šeimoje), kuriems iki 2005 m. birželio 30 d. buvo nustatyta visiška negalia,

naudai iki 2034 12 31 sumokėtas gyvybės draudimo įmokas pagal gyvybės draudimo sutartį, kurioje numatyta, kad draudimo išmoka mokama ne tik įvykus draudžiamajam įvykiui, bet ir pasibaigus draudimo sutarties galiojimo terminui (GPMĮ 21 str. 1 d. 1 p.).

Bendra iš gyventojų pajamų atimamų išlaidų, nurodytų GPMĮ 21 str. 1 d., suma negali viršyti 25 proc. mokestinio laikotarpio apmokestinamųjų pajamų, kurioms taikomi 15 proc., 20 proc. ir 32 proc. pajamų mokesčio tarifai, sumos. Taip pat bendra atimamų gyvybės draudimo įmokų ir įmokų į pensijų fondus, profesinių pensijų fondų dalyvių asociacijų ir (ar) jiems analogiškų subjektų, veikiančių Europos ekonominės erdvės valstybėje, turimus pensijų fondus bei papildomų kaupiamųjų įmokų, mokamų pagal Pensijų kaupimo įstatymo 8 str. 4 d. nuostatas (didesnių negu 3 proc. gyventojų pajamų, nuo kurių skaičiuojamos valstybinio socialinio draudimo įmokos), suma negali viršyti 1 500 EUR per mokestinį laikotarpį (GPMĮ 21 str. 3 d.). Išlaidos atimamos tik iš nuolatinio Lietuvos gyventojų gautų pajamų, apskaičiuojant pajamų mokestį už mokestinį laikotarpį ir pateikiant metinę pajamų mokesčio deklaraciją (GPMĮ 21 str. 4 d.).

II. DRAUDIMO IŠMOKA DĖL DRAUDŽIAMOJO ĮVYKIO

(kito negu gyvybės draudimo sutarties termino pabaiga)

Draudimo išmoka, mokama draudžiamąjį įvykiui – apdrausitojo mirties, sveikatos sužalojimo ar ligos – atveju **yra neapmokestinama** (GPMĮ 17 str. 1 d. 13 p.).

III. DRAUDIMO IŠMOKA, MOKAMA PASIBAIGUS GYVYBĖS DRAUDIMO SUTARTIES TERMINUI, AR GRĄŽINAMA ĮMOKŲ SUMA NUTRAUKUS ARBA IŠ DALIES NUTRAUKUS GYVYBĖS DRAUDIMO SUTARTĮ

Visa draudimo išmoka pasibaigus draudimo sutarties terminui ar grąžinamų įmokų suma nutraukus arba iš dalies nutraukus draudimo sutartį **yra neapmokestinama, jeigu** sutarties terminas yra ne trumpesnis kaip 10 metų arba sutartis nutraukta ne anksčiau kaip praėjus 10 metų nuo jos sudarymo (GPMĮ 17 str. 1 d. 8 p.).

Valstybinio socialinio draudimo ir privalomojo sveikatos draudimo įmokos nuo gyventojų gaunamų išmokų, mokamų pasibaigus ar nutraukus gyvybės draudimo sutartį, nėra mokamos (VSDĮ 10 str., SDĮ 17 str. 8 d.).

PASTABOS

- Nenuolatinio Lietuvos gyventojų gautos draudimo išmokos nėra pajamų mokesčio objektas, tokiu būdu jos nėra apmokestinamos (GPMĮ 4, 5 str.).
- Svarbu atkreipti dėmesį, kad jei gyventojui mokestiniu laikotarpiu buvo taikomas NPD (neapmokestinamasis pajamų dydis) pajamoms, susijusioms su darbo santykiais arba jų esmę atitinkančiais santykiais, tai gavus išmoką pagal pasibaigusią, nutrauktą ar iš dalies nutrauktą gyvybės draudimo sutartį, metinis NPD nebus sumažinamas įvertinant (pridedant prie metinių pajamų) gautos išmokos dalį, viršijančią sumokėtas pagal tą sutartį įmokas, nes pagal gyvybės draudimo sutartį, sudarytas iki 2003 01 01, išmokos dalis, viršijanti sumokėtas įmokas, yra neapmokestinamosios pajamos (GPMĮ 20 str. 7 d.).
- Gyvybės draudimo sutartis yra nutraukiama iš dalies, kai yra grąžinama mažiau draudimo įmokų nei būtų grąžinama visiškai nutraukiant sutartį, o po įmokų grąžinimo sutartis lieka galiojanti.

Detalesnę GPMĮ nuostatų išaiškinimą dėl gyvybės draudimo sutartims taikomos apmokestinimo tvarkos galima rasti Valstybinės mokesčių inspekcijos interneto tinklapyje www.vmi.lt